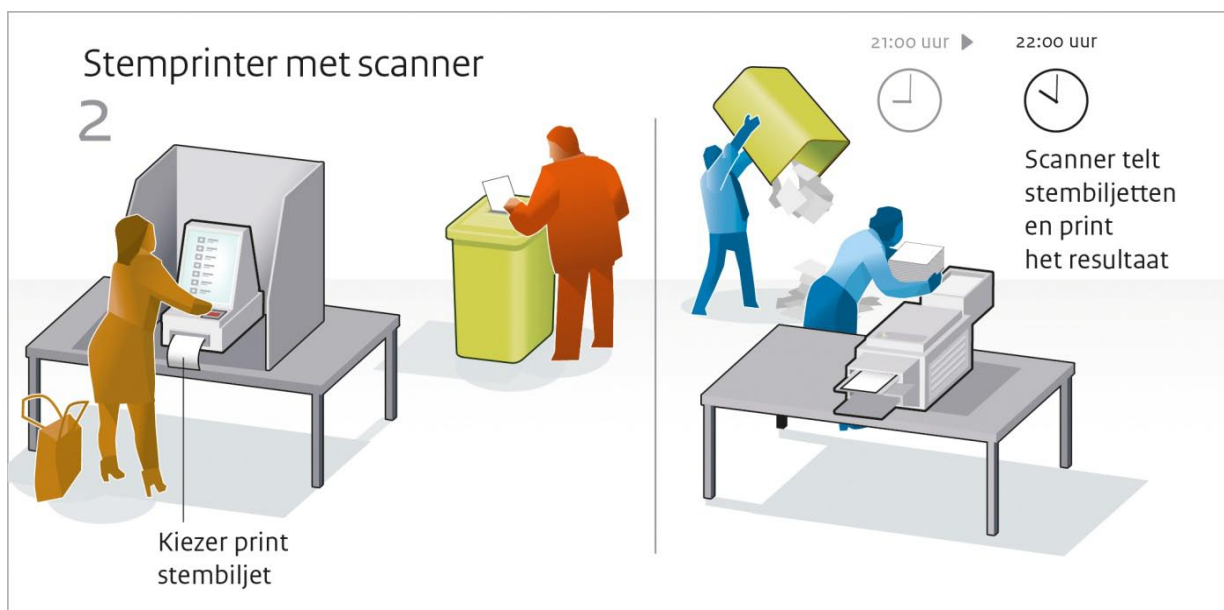


Persbericht van de Commissie onderzoek elektronisch stemmen in het stemlokaal: Elke stem telt

Commissie-Van Beek: Maak elektronisch stemmen en tellen in het stemlokaal mogelijk.

Om in de toekomst het stem- en telproces toegankelijker, met minder fouten en sneller te laten verlopen, adviseert de Commissie onderzoek elektronisch stemmen in het stemlokaal (de commissie-Van Beek) elektronisch stemmen en tellen in te voeren.

Kiezers zullen in de toekomst hun stembiljet zelf printen met behulp van een stemprinter. Hierop maken zij een keuze uit de partijen en kandidaten. De kiezer stopt het stembiljet, na een laatste controle of zijn stem goed is vastgelegd, in de stembus. Op het stembiljet staan alleen de naam van de partij en de kandidaat die de kiezer heeft gekozen. Na afloop van de stemming worden alle stembiljetten elektronisch geteld met scanapparatuur. De commissie verwacht dat het telproces in circa één uur kan zijn afgerond. Om er zeker van te zijn dat de apparatuur correct heeft gewerkt zijn er controletellingen. Het papieren proces is hiermee leidend.



Samenvatting rapport Commissie onderzoek elektronisch stemmen

Om in de toekomst het stem- en telproces toegankelijker, met minder fouten en sneller te laten verlopen, adviseert de Commissie onderzoek elektronisch stemmen in het stemlokaal (de commissie-Van Beek) elektronisch stemmen en tellen in te voeren.

De commissie komt tot dit advies na een onderzoek naar verschillende vormen van elektronisch stemmen en tellen. De commissie gaat er vanuit dat nu ongeveer één miljoen mensen in Nederland moeite hebben met het zelfstandig uitbrengen van hun stem. Zij hebben baat bij een stemprinter met tactiele toetsen en audio-ondersteuning. Voorzitter Van Beek stelt: "stemmen met een stemprinter helpt alle kiezers correct te stemmen en voorkomt ongeldige stemmen. Elektronisch tellen betekent dat de tellingen betrouwbaarder, nauwkeuriger en sneller verlopen." Hiermee komt de commissie tegemoet aan de problemen die veel gemeenten ervaren met het huidige proces.

De commissie adviseert dat alle gemeenten op deze manier gaan stemmen. Hiervoor zal eerst op kleine schaal worden geëxperimenteerd bij bijvoorbeeld herindelingsverkiezingen. Pas daarna vindt landelijke uitrol plaats. Dit voorziet de commissie rond 2018 of 2019.

Waarborgen

Uitgangspunt voor het onderzoek waren de acht waarborgen voor het verkiezingsproces, zoals die door de commissie-Korthals Altes in 2007 zijn vastgesteld. Deze waarborgen luiden: kiesgerechtigdheid, uniciteit, toegankelijkheid, transparantie, controleerbaarheid, stemvrijheid, stemgeheim en integriteit. De commissie meent dat het alleen mogelijk hieraan te voldoen als het papieren proces leidend is. Een stemcomputer die de stem elektronisch opslaat en vervolgens telt, is volgens de commissie niet transparant en controleerbaar. Daarom adviseert de commissie deze stemmethode niet. Het stemmen met een stemprinter en scanner is volgens de commissie wel fraudebestendig, transparant, controleerbaar en toegankelijk voor kiezers.

De commissie is zich ervan bewust dat elektromagnetische straling nooit helemaal te voorkomen valt. Het risico van de afluisterproblematiek valt wel te beperken door maatregelen te nemen die straling tegengaan. Het resterend risico acht de commissie acceptabel in het licht van de voordelen dat het stemmen met de stemprinter biedt. Zij meent dat dit risico vergelijkbaar is met het plaatsen van een camera in het stemhokje om het stemgeheim te achterhalen in het huidige proces. De commissie stelt voor dergelijke handelingen strafbaar te stellen.

Invoering

Introductie van elektronisch stemmen betekent een wijziging in de verdeling van verantwoordelijkheden van het verkiezingsproces. Nu zijn gemeenten leidend, straks komt er een centrale organisatie die verantwoordelijk is voor de opslag, het beheer, het onderhoud en het gereedmaken van de apparatuur voor verkiezingen. Dit is efficiënter en een dergelijke organisatie zal minder afhankelijk zijn van een leverancier dan gemeenten in het verleden waren. De commissie constateert dat elektronisch stemmen en tellen duurder is dan handmatig stemmen en tellen.